

ZEGEN

Nooit kreeg ik zoveel reacties op een onderdeel van de liturgie als op de woorden die ik gebruik als zegen. Ze staan hieronder afgedrukt. Ik vond ze ooit in een boekje¹. Vanaf het moment dat ik ze ging gebruiken vroegen kerkgangers mij regelmatig of ik die woorden voor hen op papier had. Inmiddels hebben tientallen exemplaren hun weg in de gemeente gevonden. Wat ermee gedaan is, weet ik niet. Ik vermoed dat er af en toe nog eens naar gekeken wordt. Of dat ze ter bemoediging aan anderen werden doorgegeven.

Ik denk niet dat ze vaak gebruikt zijn om daadwerkelijk over een ander uit te spreken. Laat staan dat de ander daarbij aangeraakt werd. Dat is jammer. Want er zijn situaties waarin een ander het nodig heeft om aangeraakt te worden. Aangeraakt met de goede woorden van God. Ik ben er zelf in het pastoraat steeds vrijmoediger in geworden. Als pastor sta je soms met lege handen. Na een echtscheiding. Bij een sterfgeval. Vlak voor een ingrijpende operatie. Je wilt wel iets bieden, maar je weet niet wat. Maar - lege handen kunnen altijd nog zegenen.

Het woord 'zegenen' komt van het Latijnse 'signare' dat 'van een teken voorzien' betekent. Zegenen is dan ook zoiets als: het leven van de ander stellen in een bepaald teken. Je levensweg wordt 'gemerkt' met Gods nabijheid. Je wordt in ruimte gezet, de ruimte waarin God jouw leven omvat. Dat doet je iets.

Een zegen wordt meestal gegeven op de kruispunten van het leven. De vreugdevolle, maar ook de verdrietige. De gróte kruispunten, maar het kan ook een kléin kruispuntje zijn, heb ik gemerkt. Toen ik ooit in een dienst gepreekd had over de zegen, vroeg een gemeentelid mij na afloop bij de uitgang of ik persoonlijk wel eens gezegend werd. 'Nou, nee,' zei ik wat overrompeld. Toen nam hij met beide handen mijn hand vast, en sprak op die wat vreemde plek in het Hebreeuws (hij was een kenner) over mij de woorden van de Oudtestamentische zegen uit. Dat deed me wat, moet ik zeggen. Net of ik de rest van die zondag iets lichter liep dan anders.

De Eeuwige moge voor u uitgaan,
als een licht op uw weg door het leven.

De Eeuwige moge naast u voortgaan,
u beschermend met zijn arm.

Moge de Eeuwige achter u zijn,
wanneer gevaar in de rug u bedreigt.

Moge de Eeuwige onder u zijn-,
een veilig net, wanneer u mocht vallen.

De Eeuwige moge binnenin u zijn:
uw Trooster in dagen van droefenis.

De Eeuwige moge rondom u zijn,
als een schild, een beschutting.

Moge de Eeuwige ook boven u zijn
om u zijn Zegen te geven.

¹ Fum van der Ham: Vogel van de laatste troost, Gebeden voor iedereen (1995)